

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Gyermeknap.

Zombor, április 28.

Benne vagyunk a választási küzdelemnek kelts közepében, amikor apát, fiut, testvért, rokont, barátot szembeállít egymással a pártpolitika lobogó szendélye, amikor nem azon jártatják a keserves napi munka lero-botolása után az eszüket, mivel kedveskedhetnek egymásnak, hanem váltig abban fő a fejük, mint törhetnének mentől több pártos borsot egymás orra alá. A jelszó: politika, még pedig kortespolitika mindenekelőtt.

De közeledik a nap, melyen egy érzésben kell összedobbannia minden magyar ember szívének: az elhagyatott, a züllés veszedelmének kített gyermekek napja. E napra el kell csendesülnie a csatazajnak, ha még oly heves is; el kell simulniok a pártos szendély hullámainak, ha még oly magasán csapkodnak is. E napon el kell zárunk minden gyűlölködésnek, minden szendélynek, minden egyéb indulatunk zsilipjét, hogy annál hatalmasabb folyamán áradjon ki lelkünkől a gyermekszereket megszentelt érzelme.

Jusson eszünkbe, hogy a gyermekszereketnek filléres áldozata nagyobb, igazibb honmentés, minden politikai elv diadalánál. A gyermekmentés életkérdés minálunk, kik oly kevesen vagyunk s kiket azonfelül még a kívándorlás is folyton fogyaszt.

Jusson eszünkbe a harcos egyház modern gondolkodásu, társadalmi bajainkat megértő és megérző főpapjának, Prohászka Ottokárnak a Gyermekliga közgyűlésén elhangzott ékes szözata:

„Nincs itt szó semmiféle hatalmi érdekről, nincs itt szó sem klerikalizmusról, sem szabadkőművességről, a mi gyermekeink nem pedagógiának, nem új világnézeteknek kísérleti házi-nyulái, nincs itt szó világnézeteknek egybeolvasztásáról. Itt egyről van szó, egy tényről, annak a nagy térnek történelmi megismeréséről, a mely ott játszódott le a Louvrebán, a mikor Szent Vince a francia közönség elé lépett csecesemővel karján, gyermekektől körülvéve azt mondta: „Hölgyeim, ha szeretnek, ezek élnek, ha nem szeretnek, ezek meghalnak.“

Jusson eszünkbe és hasza meg szívünket a kis ártatlan lelkek ihletett nő-apostolának, Vay Gáborné grófnének megrendítő rajza a nyomor tanyái fölött láthatatlanul atsuhanó s az emberiség számkivetett, eltorzított, védtelen kis ivadékaikat ólomsúlyu szárnyaival megcsapkodó fekete szörnyetegről: a gyermekfélelemről:

Ott lebeg az alacsony, sötét pincelakás gerendái között, karmaiban tartja a gyermek szívet, ki remegve várja, mikor tér haza apja ittasan, vagy mikor vágja feléje mostohája a husángot. Ott kuporodik ez a néma szörny; a serdülő leány mellett, ki marcangolt lélekkel és balálos undorral várja, mikor dobja oda saját szülője prédának az

első jött-ment karjai közé. És ez a százfejű hidra ott kísért szüntelen, vad kegyetlenséggel a rettegő gyermekszívek fölött és éppen ott szedi áldozatait, ahol a természet tavaszának rügyei fakadnak! Mit ér egy ország gazdagsága, ha az utóhajtások elpusztulnak? Mit ér egy nemzet hatalma, ha sarjadéka nyomorék? Mit ér a társadalom fénye, ha naponta megkondul a lélekarang és százával hantolják el az apró koporsókat?

A gyermekliga kitűnő segítő társa az állami gyermekvédelemnek. A mult esztendőben szigorubb nevelésre berendezett intézeteiben, melyeknek fentartása 138.848 korona 15 fillérbe került, 353 gyermeket, 60.005 korona 49 fillér költséggel fentartott három inasotthonában 162 inast gondozott; megbecsülhetetlen szolgálatot tett a magyar faj fejlődésének azzal, hogy 512 külföldi honostól Magyarországon született gyermeket nevelt magyarrá; hasonló célú egyesületek segítésére 25.467 korona 46 fillért s a ligához forduló szegény, elhagyatott, éhező gyermekek segítésére és élelmi szerekekkel való ellátására 13.871 korona 32 fillért, a satnya beteges gyermekek nyári üdülésére, szünidei gyermektelepeken és fürdőkonviktusokban való elhelyezésére 4512 korona 02 fillért fordított.

Zomborban május hó 5-ikén lesz a liga gyermeknapja. E nap azt kívánja kereskedőinktől, hogy napi bevételüknek egy kis százalékát áldozzák a gyer-

Ora Ékszer és Aranyáru!

Frey Imre urtól átvett és ujonnan átalakított üzletben menyasszonyi és más alkalmi ajándékok: **Brilliáns áruk,**

karikagyűrűk, divatos ékszerek, valódi ezüst, k i n a e z ü s t evőeszközök és disztárgyak, Omega, Schild, Schaffhauseni stb. zseb-, inga és mindennemű órák.

DUSSVÁLASZTÉK!

OLCSÓ ÁRAK!

! Ora- és ékszerjavításokat saját műhelyem-
ben olcsón és jól készíték.

! Betűs gyűrűknek 1 és 2 korona darabja.

= Vidékre választékot küldök.

Keszler Dezső

órák- és ékszerész

:: ZOMBOR, főutca 4., Frey-féle ház. ::

„SAVOY“ BUDAPEST,
VIII., JÓZSEF-KÖRUT 16.
 a Nemzeti Színház közvetlen közelében.
NAGYSZÁLLODA 15-3

A főváros legszebb és legmodernebb szállodája. — 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés, villanyvilágítás. Lift. Hideg és melegvíz minden szobában. Szobák 3 koronától feljebb.
 : : : : Elsőrangú étterem. : : : :

mekmentés humánus céljaira; a nagy közönségtől pedig azt várja, hogy összes halasztható szükségleteik beszerzését e napra tegye át s ne haladjon el részvétlenül az utcasarkokon kiállított nyilvános perselyek mellett.

E csekély áldozattal életet mentünk, nemzetet fejlesztünk, országot emelünk. Hisszük, hogy az erre való áldozatkészség, fenkölttség és nemes indulat meg lesz városunk kereskedő és fogyasztó közönségében egyaránt.

Készüljünk a gyermeknapra!

Zombor, április 28.

Pártunk alkuló gyűlése.

A Bácsmegeyi Függetlenség szokása szerint lebecsüli zászlóbontásunk minden érdeemes mozzanatát. A zászlók erdejéből csak két árva zászlót látott busan lengeni a Vadászkiirt ormán; a nagy kerti helyiségben szorongó ezernyi tömeg helyén az ő szemében csak körülbelül 250 választó lézengett; a Vadászkiirt homlokán ékeskedő óriási nemzetiszínű vászon alatt hiába kereste azt a programot, melynek nagyjából való kifejtésére pártunk képviselőjelöltje minden szaporaszavusága ellenére is jó félórát volt kénytelen fordítani. A párt tagjait nem a meggyőződés vezérelte az alakuló gyűlésre és a programbeszéd meghallgatására, hanem kit a kényszer, kit a pénz s risum teneatis, a lovak többet kaptak, mint az emberek. Az idegen azt hinné, hogy a B. F. semmit sem látott, azért ír így. Dehogy, dehogy. Ez új módszer, melyre a B. F. minden bizonnyal szabadalmat is kér. E módszer szerint a nagyed száz év csak közel mult, a hatvanhetes is csak ellenzéki. Természetes tehát, hogy a fényes eredmény — neki felsülés.

E módszer egyszer csak azzal lep meg majd bennünket, hogy a tűz hideg, a jég meleg, sőt hogy Tisza István Justh-párti és Justh Gyula Tisza-párti. Legyen az ő hite szerint.

Felhívás. A vármegye alispáni hivatala valamennyi főbírónak, a két rendezett tanácsú város polgármesterének és a községek előjáróinak az országgyűlési képviselőválasztások körül elkövethető rendezettség megakadályozására intézett, melyet főbb vonásaiban itt közölünk:

Az országgyűlési képviselőválasztások ideje immár rohamosan közeledik s a hazánk jövő sorsára nagy horderejű ezen esemény szükségessé teszi, hogy a megye lakossága a hatóságokkal vállvetve közreműködjen azon, hogy mások elveinek tisztelttartása mellett kiki szabadon nyilváníthassa meggyőződését s a választásban megnyilvánuló közvélemény kialakulását, surlódásokat, rendezettség megakadályozását, de különösen a személy- és vagyonbiztonságot veszélyeztető cselekmények megne akadályozzák.

Örömmel tapasztaltam, hogy vármegyénk derék lakossága pártgyűlések alkalmával általában véve a kellő higgadságot és azt a komolyságot tanusította, mely legszebb bizonyítéka a politikai jogok gyakorlata iránt való érzékének és érettségének. Tartózkodjék tehát mindenki a sértő cselekményektől s fontolja meg mindenki, hogy ma, mikor a választói jog kiterjesztésének küszöbén állunk, kétszeresen kell óvakodnia a politikai jogokra való éretlenségének elárulásától.

Figyelmeztetem különösen a vármegye lakosságát, hogy pártgyűlések összehívásánál az 1874. évi XXXIII. t. c. 104. §-a szerint járjon el s a zászlók vagy egyéb választási jelvények eltávolításától vagy megrongálásától tartózkodjék, mivel ezen cselekmény büntetés alá esik.

Minden községi lakos tartsa szem előtt, hogy ismételt rendezettség, kihágások vagy különösen a személy- és vagyonbiztonságok ellen intézett merényletek esetén katonai karhatalmat fogok igénybe venni, melynek költségei ebben az esetben a községet fogják terhelni.

A községek előjáróit utasítom, hogy a közbiztonság és a rend fenntartása érdekében a leghatékonyabban működjenek közre. Kötelességükké teszem továbbá, hogy mihelyt karhatalom igénybevételenek szüksége mutatkozik, annak kirendelése végett alaposan megokolandó s a karhatalom mérvét és igénybevételenek előrelátható tartamát is feltüntető előterjesztéssel haladéktalanul forduljanak a főszolgabíróhoz, sürgős szükség esetén közvetlenül hozzám.

Felhívom végül a főszolgabírakat és a rendezett tanácsú városok polgármestereit, hogy a közrend és közbiztonság felett s különösen a fentebb idézett törvényszakasz rendelkezéseinek betartására örködjenek; a vélemények szabad nyilvánulásának pedig ne csak utját ne allják, hanem mindenképen legyenek rajta, hogy a szólásszabadságot teljes mértékben biztosítsák. Ahol pedig a személy- és vagyonbiztonságot, vagy a közrendet sértő cselekmények követetnek el, azok teteseit nyomozzák, illetve nyomoztassák ki s szigorú megbüntetésük iránt intézkedjenek.

A jó rend érdekében kiadott eme felhívás hisszük megteszi azt a hatást, amelyet a megye hatósága elérni kívánt és vármegyénk józan gondolkodású lakossága nem fogja vármegyénk jó hírnevét, éretlen tüntetésekkel és rendezettség megakadályozással elhomályosítani.

A munkásokért.

A nemzetek gazdasági erejét közvetlenül csak a munkásosztály fejleszti. Államférfi, társadalmi vezérő egyéniség, minden rangú és kategóriájú hivatalnok, művész, lekipásztör, tanító — és tudja az ég — miféle sok más hivatalnok kétségtelenül magasabb színvonalon álló munkát végeznek, de igazán produktív csak a munkás két keze műve.

Meg kell becsülni a fizikai erejével alkotó munkást, mert nélküle éhen veszne a legnagyobb bölcs, a leleményes

feltaláló, a bámulatraméltó lángész. Meg kell becsülni, mert verejtékes munkája gyümölcsét valamennyien egyaránt élvezzük.

Hogy miképpen kell megbecsülni a munkást, e kérdés körül valóságos tojástáncot járnak a szociológusok. Könnyű elvben kimondani, hogy a munkást megfelelően kell díjazni. A munkások e követelésétől nem igen lehet megtagadni a jogosultságot. Ám, ha a gyakorlatba akarjuk átvenni e jogos követelmény teljesítését, nem száz, de ezer akadály gördül eléje. A gazdasági élet kettős könyvvitelében meghibban a mérleg és számítási hiba nélkül csak veszteséget lehetne kimutatni, mely folyton növekedvén, végre is a nemzet csődbejutásához vezetne. A kettős könyvvitelnek ugyanis az a titka, hogy ami az egyik oldalnak nyereség: veszteség az a másiknak, vagyis a fenforgó esetre alkalmazva: a munkás jobb díjazását a mostani viszonyok közt csakis a többi társadalmi osztály súlyos megterhelése mellett lehet elérni, ami ezeket bizonyosan megrendítené.

A munkások anyagi helyzetének javítása elől mindazonáltal kitérni nem lehet. Lakás, élelmiszer és minden, az élet fenntartásához feltétlenül szükséges cikk mód felett megdrágult, éppen csak az ipari cikkek legtöbbje szállt le árban, ám éppen ezt sinyinli meg a munkások legnagyobb része, mivel az olcsón előállítandó készítmények miatt bérüket felemelni alig lehet. Azután meg olcsóbb lett a gabona is, minek meg a gazdasági munkások, földművelők adják meg az árát.

A pénz tehát, mely csalfa szinlegességgel alacsony kamatlábon, de annál nagyobb lábon él, nem siet a munkás segítségére. Értéke évtizedek óta folyton süllyed, de azért mégsem barátkozik meg a munkással, sőt ellenkezőleg, úgy érezteti vele haragját, hogy az ő révén kevesebbet kaphat ma a munkás, mint azelőtt. Így aztán örökös háborúság folyik közöttük. A munkás ugyan hivatgatja, csalogatja, de a pénz csak nehezen jön, s ha jön is, nem támogatja a munkást súlyos fenntartási gondjainak elosztásában.

Társadalmi tudósaink végre is kezdik belátni, hogy a pénz segítségével egyhamar nem lehet a munkások baján segíteni — főleg, ha nincs honnan venni erre a célra. A munkásosztály jólétének emelésére tehát más panaceát kell kieszlni. Nevezetesen olyant, mely a többi társadalmi osztály tulterhelése nélkül, a rossz kereseti viszonyok mellett is megkönnyíti a munkásnak és családjának élete fenntartását.

Számos ilyen eszközt alkalmaznak már most is. Például a munkáslakások, a fogyasztási szövetkezetek, a gazdasági pénztárak intézménye, az állami

ingyenes munkaközvetítés és egyebek, mind arra való, hogy a munkást megkíméljék keservesen szerzett fillérei-nek hiábavaló költségeitől.

Humanisztikus tekintetben éppen-séggel kárpótolni igyekezik a fizetés-képtelen társadalom a munkásokat azért, hogy kielégítően nem díjazhatja őket. A munkás helyzete, egészsége és nevelése annyira rászorult a támogatásra és védelemre, hogy ez irány-ban sohasem lehet eleget tenni, s ez mulasztatlan kötelessége a társada-lomnak, mert minden, a munkás érde-kében életbe léptetett intézmény részére könnyítés és ha orvosolni nem is, de legalább enyhíteni alkalmas azt a nagy ellentétet, mely munka és bér közt fennáll.

A Bácskai Napló oktat.

A néppárt szabadkai kis szócsove már a szerkesztői asztalát is szószéknek képzeli s oktatásban részesít bennünket azért a croquis-ért, melyet Rakovszky István néppárti vezér bácsalmási kor-teskedésével kiérdemelt. E tanítást kö-szönettel visszautasítjuk, mert nem szorultunk rá. Ellenben a B. N. rá-szorul a következő felvilágosításokra: a nemzeti munkapárt nem koalíció, mely-ben a néppárt is helyet foglalna; a Bácskát nem néhány néppárti, hanem számos nemzeti munkapárti előfizetőnek szerkesztjük; aki a nemzeti munkapárt ellen tör, az ne követeljen jóindulatu elnézést e párt hivatalos lapjától; aki elvi vitát óhajt, az ne járjon pojáca-táncot, mert megvagyom írva: amilyen a mosdó, olyan a törülköző.

Az adótörvények felfüggesz-tése. A Wekerle-féle adótörvények tudva-lévőleg 1911. január 1-én kellene életbe-lépniök. Az is köztudomású, hogy a törvé-nyek ellen az ország igen számos kereske-delmi és ipari testülete, ugyszintén a pénz-ügyi körök és vállalatok határozottan állást foglaltak s kérvényezték a törvények felfüg-gesztését. A mostani kormány hivatalba-lépésekor már hallatszottak híresztelések, hogy a kérvények tekintetbe fognak vétetni s most már egészen nyíltan bejelentik, hogy a Wekerle-féle adótörvények életbeléptetését elhalasztják. **Rohonyi** Gyula igazságügyi ál-lamtitkar vasárnap becskerekai választói előtt kijelentette, hogy a kormány a törvények életbeléptetését felfüggeszti, mindaddig, míg azokat igazságosabb adótörvényekkel helyet-tesítheti. **Lukács** László pénzügyminiszter legutóbbi bécsi audienciája is e kérdéssel állott összefüggésben, a mennyiben a korona előzetes jóváhagyását kérte az adótörvények felfüggesztéséhez.

Az adótörvények közül, melyeket a koalíciós parlament megszavazott, kettő már életbelépett: a házbéradóról s a telekkönyvi kataszter kijavításáról. Ez utóbbi munkálatok már folyamatban is vannak. Azok az adó-törvények, melyek életbeléptését a kormány felfüggeszteni akarja, még pedig nyomban a képviselőház megnyitása után: az általános kereseti adóról, a jövedelmi adóról s a köz-szolgáltatásokról s azok egyesítéséről szólók. Ellenben az említett két törvényen kívül életbelépett 1911. január 1-én a tőkekamat-és járadékadó, valamint a nyilvános szám-adásra kötelezett vállalatok kereseti adója.

Választási mozgalmak.

Bácsfőváros. *Gromon* Dezső, akit Bácsfővárosban a munkapárt jelölt, egy ujságíró előtt nyilatkozatot tett, amelyben kijelentette, hogy a jelöltsé-gezt azért fogadta el, mert kötelességé-nek tartja a kormány támogatását és kedves emlékek fűzik ehhez a kerület-hez, amelynek harminc éven át képviselője volt.

Apatin. Az apatini munkapárt seré-nyen dolgozik. Választó közönségével állandó érintkezést tart fenn; folyó hó 23-án este a Benzinger-féle vendéglő-ben nagy számu választó gyűlt egybe és lelkes szavakban ismertette a párt céljait.

Dombovits Ignác elnök nyitotta meg az estét, a pártra és jelöltjére emelve poharát; majd Ehmann Ferenc gyönyörű szavakban jelölte meg a párt céljait; ezután Telegdi dr. ügyvéd emelt szót, kitérőre és tevékenységre serkentvén a választókat.

Jelen voltak a párt elnökei: Dom-bovits Iguác, Ehmann Ferenc, Telegdi dr., Thim József dr., Szavadill József, Dobovits Antal és vagy 200 választó polgár.

A 67-es munkapárt ügyei Apatin-ban rendkívül jól állanak és győzelme biztos; az esetleges bekövetkezendő pótválasztás esetére a munkapártnak nyert dolga lesz.

Kerény. Falcione Árpád dr. a ke-rényi kerület munkapárti jelöltje napok óta a kerületben tartózkodik és magán-látogatásokat tesz. Kedden és szerdán Uj- és Oszivác községekben tett látó-gatásokat. Oly szeretettel, oly szives-séggel, mint ebben a két községben fogadták, ritkaság látni. Falcione Árpád dr., bár már két ellenfele is van, mégis nagy többséggel lesz megválasztva. Sem a néppárti, sem pedig a Justh-párti jelölt vele szemben nem boldogul.

Szabadka. A munkapárt két jelölt-jének *Vojnits* Sándornak és dr. *Jani-gának* az utja mindenfelé valóságos diadalut. A külterületen mindkét je-löltet a legnagyobb ovációval fogadják, beszédjüket áhitattal hallgatják, mert megvanrak győződve, hogy az ő igé-retük nem hangzatos frázis, hanem az mind szintizta megvalósítható igazság. Jelszavuk a munka és haladás, nem pedig a marakodás és a parlamenti anarchia. Épen ezért józan gondol-kodásu ember csak munkapárti jelöltre szavazhat.

Baja. Baján *Rajk* Aladár, a kerü-let volt képviselője eddig ellenjelölt nélkül volt. Most a bajai munkapárt báró *Podmaniczky* Endrének ajánlotta fel a jelöltséget, aki a bajai mandátum jelöltséget elfogadta.

H I R E K .

Ének a — trubadurokról.

Székelyország, 1910. április 20.

Olvastam, hogy a trubadurok, — van-e, ki ezt az örökifju bohém kompániát nem ismeri, — megint sikeresen hangversenyeztek egy legutóbbi társas összejövetel alkalmából.

Ámbátor ez már olyan rendes, megszokott dolog (a trubadurok hangversenye is, meg annak sikere is), — van mégis itt valami, amely valamennyiszer megújul, mindig fürgén hajítja le magáról a mindennapiság szürke köntösét: s ez azoknak a jó fiuknak egyre hathatósabb térfoglalása feletti öröm. Ez nyomta most is a markomba a kalamust. Mert hiszen többször akartam már, — vala-melyes alkalmas formában, — zengení a trubadurok dicséretét, de tudja Isten, még eddig mindig bennerekedt ez a tollam he-gyében. No de most már irok egy pár kurta sort ő kegyelmeikről. Eleget énekeltek, legye-nek ez egyszer ők megénekelve, ha nem is holmi kötött, hát legalább kötetlen beszédben.

Mert mi tagadás? — ez a szeretetre-méltó bohém kompánia azon a soron van, hogy hovatovább ki fogja rágicsálni a szoro-sabb értelemben vett helyiérdekűség gubójá-nak vastag falait. Biztosra veszem, nem fog hiányozni nála erre nézve a megfelelő erő — és amiben ez rejtőzik: a kitartás. Azon az ösvényen tör előre ez a lelkes gárda, amelyen nem kell magát megadnia, annál kevésbé kell meghalnia. Sőt ellenkezőleg, minél intenzívebb életre van hivatva s minél elevebb pezsgésbe kell hoznia magát a társadalmi életet.

Valahányszor a zombori trubadurok jutnak az eszembe, — pedig ez elég gya-korta megtörténik itt a bércecs Erdély keleti széle felé, — mindig el kell mosolyodnom az udvarhelyi *dalár*-állapotokon. Istenem, de elkélne hasonló lelkes dalos-csapat itt Udvar-helyen, a megye székvárosában. Mindjárt más lenne itt a társadalmi élet. Pedig pompás talaja lenne ám itt a zombori trubadurokéhoz hasonlatos intézménynek ebben a hegyek közé cseppentett kulturfészkekben, hol annyi az intelligens ember, hogy szinte sok is. Hát iszen van itt egy szép multu dalos társaság, a „Székely Dalegyet“, mely adandó alkal-makkor neki neki feszíti a hangszárait, de mégis milyen más az! No mert hiányzik ereiből a — fiatal vér éltető pezsgése. A tagok javarésze érdenekben, vagy jóféle marosmentiben megjegecsedetett idős góbé, aki bizony minden egyéb, — csak nem *truba-dur*. A köztudat ezt a társaságot „*Bömbölde*“ néven ismeri.

Erre gondolva még jobban emelkedik előttem az ázsiójuk a zombori trubadurok-nak. Adassék nekik elismerés és dicséret. A részrehajlást, vagy elfogultságot senki sem kenheti rám, mert bizony nem vagyok én nekik sem rendes, sem rendetlen, sem pót, sem alapító, sem pártoló, sem tiszteletbeli avagy örökös disztagjuk. Csak lelkes hívők vagyok nekik, a mit elvégre, még manapság is, önzetlenül meg tehet az ember.

Lelkes kis sereg ez a trubadurok kara, mely korántsem buzogánnyal és kelevézzel hódított meg egy egész vármegyét, hanem csakis a dal erejével. Ennek révén pedig észrevétlenül is, rövid idő alatt jelentékeny kulturális tényezővé emelkedett, a melyet illik kissé komolyabban is számba venni. És él, virágzik, fáradozik. Ime, lám, milyen dereka-san kiheverte azt is, hogy egyik fő-fő éltető lelküket valahová mesze Tótországba sodorta el a hivatalnokok Nemere-szele . . .

A zombori trubadurok csakis egy fizikai akadály mián nem zengették még eddigelé tul a bérceket. Mert az egész Bács-Bodrog vármegyében nem találhatnak bércecs aranyért sem. Jönnének csak Erdélybe! . . . **Zs. B.**

Kinevezések. A pénzügyminiszter Bosnyák Ferenc és Gál Miklós zombori, Alexandrovits Milán zentai, Bihari Béla bajai, Diekmann Jakab hódási és Tarr István újvidéki adóhivatali tiszteket jelenlegi állomáshelyükön való meghagyásuk mellett a X. fizetési osztályba adóhivatali segédeké nevezte ki.

Iskolalátogatás. Dr. Szele Róbert szegedi tankerületi kir. főigazgató e hó 22-én kezdte meg az újvidéki kir. kath. magyar főgimnázium hivatalos látogatását, melyet 25-én fejezett be.

Athelyezés. Az igazságügyminiszter Csiky Imre szabadkai büntető bíróságot saját kérelmére Egerbe helyezte át.

Dr. Thim József mint kongresszusi felolvasó. Az ipari betegségek II. nemzetközi kongresszusának elnöke, dr. Moeller A. a belga kir. orvosi akadémia elnöke, dr. Thim József egészségügyi tanácsost felhívta, hogy a kongresszuson felolvasást tartson. Egyben értesítette, hogy a magyar nemzeti bizottság tagjául megválasztott. A kongresszus főrendezője dr. Glibert D. a belga iparfelügyelők orvos-főnöke, a belga közegészségügyi tanács tagja.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Anisin Jeromos besztercei adóhivatali gyakornokot a bajai adóhivatalhoz ideiglenes minőségben adóhivatali segéd-tisztté nevezte ki.

Egy bácskai művészleány sikere. Egy bácskai csodaszép előkelő urileány diadalmas nagy sikeréről érkezik hozzánk hír. Liszkai Mányoki Gizella újvidéki születésű urileány, akinek atyja Újvidék sz. kir. városnak volt h. rendőrfőkapitánya, Budapesten elvégezte Rákosi Szió művésziskoláját és a bájos művészleányt most fényes szerződéssel hívták meg a Modern Színházhoz. Évi 6000 korona kezdőfizetést kínáltak a művészleánynak, aki azonban nem fogadta el a meghívást, hanem tanul tovább, kiváló mesterekkel képeztetni gyönyörű alt hangját és amint befejezte tanulmányait, hangversenykörútra megy, azután pedig a m. kir. operaházhoz fog szerződni.

Hangverseny. A zombori állami főgimnázium ifjusága saját alapjai javára 1910. május hó 1-én a városi színházban műkedvelői előadással egybekötött jótékony célú hangversenyt rendez a következő műsorról: 1. Donizetti: Egyveleg Lammermoori Luciából. Előadja az ifj. zenekar. 2. Kreutzer: Vándor vasárnapja. Vegyeskar. 3. Pablo de Sarasate (op. 20): Magyar dallamok (Zigeunerweisen). Előadja hegedűn Danning Kornél VIII. o. t., zongorán kíséri Decleva Pál VIII. o. t. 4. Magyar népdalegyveleg. Előadja az ifj. zenekar. 5. Major Gyula: Falu végen kurta koresma. Vegyeskar. II. A király házasodik. Vigjáték 3 felvonásban, írta Tóth Kálmán. Személyek: Róbert Károly özvegye, anyakirályné — Matzitz Margit k. a., Fia I. Lajos, Magyarország királya — Radicevics Sándor VIII. o. t., Fiori velencei hercegnő, Delfino doge rokona — Pálffy Erzsike k. a., Magnificus Dominus Balbo udv. tanácsos — Gáspár Ede VIII. o. t., Doctissimus Guido — Stein István VIII. o. t., Kont Miklós a Velence elleni hadak fővezére — Szmolenszky László VII. o. t., István boszniai bán — Binder Péter VIII. o. t., Erzsébet banilla, leánya — Vojnits Ilonka k. a., Kiskopjai Nagykopjai Kopjai Imre — Steiner Zsiga VIII. o. t., A romai császár és cseh király követe — Szlavikovics Márton VI. o. t., Udvarmester — Sokesics György VII. o. t. — Jegyek Schön Adolf könyvkereskedésében kaphatók. Helyárak: Proscenium páholy 10 K, a többi páholy 8 K. Földszinti ülőhely 2 K. Karzati jegy 60 fillér. A t. páholybérlek előveteli jogukat április hó 28. déli 12 óráig érvényesíthetik. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadottnak és hirtalpig nyugtáztatnak. Kezdeté d. u. 6 órakor.

Mozi Zomborban. Május 1-én nyílik meg a vármegyeház mögötti téren az „Új világ” bioskop. Szép, tartalmas műsort és urániai előadásokat fog rendezni. Felhívjuk a közönség figyelmét.

A csajkások földje. A csajkás községek ötven tagu küldöttsége utazott vasárnap Budapestre dr. Szécsényi Tamás zsabylai és Szemző János titeli főszolgabírák vezetése alatt. A tizenegy község küldöttei a földmívelésügyi miniszternél voltak hétfőn Zákó Milán volt főispán vezetése alatt, arra kérve a minisztert, hogy a rétkezelő bizottság működését szüntesse be és a 40,000 hold csajkásföldet az egyes községek kezelésébe adja.

Buzaszentelés. E hó 25-én Márk napján tartott meg a buzaszentelés, illetve a körmenet a buzaföldekre: Isten áldását könyörögve le a vetésekre.

Helyettesítés. Matkovits Béla újvidéki főispán a felfüggesztett ifj. Jójárt János főkapitány helyettesítésével Vécsey Elek főkapitányi helyettest bizta meg.

Előleges jelentés. A zombori munkás-szakszervezetek ez év június havában az építendő munkásokthon alapja javára színelőadással egybekötött ünnepélyt tartanak. Bővebb értesítések falragaszok útján.

Reform a vasutasok egyenruhájában. Mint értesülünk, a vasuti egyenruha kérdése a megvalósulás stádiumába jutott. Amennyiben Hieronymi kereskedelemügyi miniszter e tekintetben már döntött. A tervbe vett atillát és kardot elejtették. A forgalmi szolgálattevők vörös sapkát fognak kapni; a bluz olyan lesz, mint a honvédeké, és az egyes osztályokat majd a hajtók színről fogják felismerni. A forgalmi alkalmazottak hajtókája piros lesz, a pályafentartási alkalmazottaké buzavirágké, a szertárnoké világos szürke, míg a vontatási alkalmazottaké dohánybarna. A radrágot teljesen a katonatisztekének mintájára szabják. A piros karszalagot eltörlik, s helyette a szolgálattevők piros sapkát kapnak. A bluz zsinórnélküli lesz, miután a zsinór, különösen nyáron, sok esetben vérmérgezést idézett elő. A diszgyenruha tervezetét elejtették, mert a diszmentéhez szükségelt szörmeprém tulajdonos megdrágította volna az előállítását. Szóval egészen át fogják reformálni az új egyenruhát, amely ma már sok esetben célszerűtlen, különösen a volt altiszteknél, mivel az eltörölt altiszti cím és a régi ruha a közönségnek sok tájékoztatásra adott alkalmat.

Nyári menetrend. Lapunk mai számában hozzuk a május 1-én életbelépő nyári menetrendet, amelyre felhívjuk a közönség figyelmét.

Városi levéltárosok kongresszusa. A városok levéltárosai sérelmük orvoslása érdekében a múlt hétfőn Budapesten kongresszust tartottak, melyen nemcsak városi, de vármegyei levéltárosok is résztvettek. A kongresszus kéri a belügyi kormányt, hogy a törvényhatósági joggal felruházott városok levéltárosait helyezze a IX. fizetési osztályba és csak 15 évi szolgálat után menjen a VIII-ikba. Ezzel szemben a levéltárosi kar tekintélyének emelésére kéri a belügyminisztert, hogy a minősítési törvénynek megváltoztatásával mondassék ki, hogy a jövőben a levéltárosoknak egyetemi képesítéssel kell bírniuk. A kongresszus óhajatait memorandumba foglalta, és beterjesztette a belügyminiszteriumhoz.

Választási csendélet. Felsőszentiván községben Szucsics István tanító több társával éjjelenként letépték a munkapárt falragaszait. A múlt napokban a kisbíró házában faláról kezdték tépdesni a plakátot, ami ellen a kisbíró tiltakozott, majd szóváltás közben egy revolverrel kilőtt az ablakon. A golyó a tanító lábát érte s súlyos sérüléssel a kórházba szállították.

A siketnéma tragédiája. Vojnics Korpis Pál 37 éves szabadkai siketnéma ember a Somsich-féle megálló előtt át akart menni a vasuti síneken. Ugyanekkor jött arra a zimonyi gyorsvonat. A siketnéma ember nem hallotta a vonat dübörgését és a mozdonyt már nem lehetett megállítani. A vonat keresztülrobbogott a szerencsétlen Vojnicson, aki véresre zuzottan, holtan maradt a síneken.

Előkészület a népszámláláshoz. A 10 évenként szokásos népszámlálást ez évi december 31-én mégis csak megtartják. A statisztikai hivatal már hozzáfogott az előmunkálatokhoz s ha a parlament munkaképessége helyreáll s a népszámlálásra vonatkozó törvényjavaslatot elfogadják, a törvényhatóságokhoz szét fogják küldeni a községekben való kiosztás végett a népszámlálásokhoz szükséges adatokat, hogy az óriási munka a kitűzött idő alatt pontosan végrehajtható legyen.

Csurog fejlődése. Köztudomásu, hogy Csurog község Bács megyének legvagyonosabb községe. Gazdasági viszonyai oly kedvezőek, hogy nemcsak a felekezettek és a kulturális intézményeit dotálja jobban, mint más nagyobb községek, hanem azonfelül száz és száz esztendőkre belenyúló fejlődésről is tesz tanuságot. Most az egész községet ellátja aszfalt és egyéb megfelelő járdákkal; legközelebb állít középiskolát; a földmívelő szegényebb osztály részére veteményes földeket osztogat potom olcsó pénzért. Anyagi és pénzbeli ereje oly kiváló, hogy legújában elhatározta azt is, hogy az Urbán-féle törökbecsei 1500 holdas nemesi birtokot megveszi a község mint erkölcsi testület számára.

Családi dráma. Rémes családi dráma játszódott le Bajaszentistván községben. Idős Nemet Mauton bajaszentistváni lakos egy idő óta könnyelmű életre adta magát. Amint egy kis pénzhez jutott, azt elköltötte koresmákban, könnyelmű társaságokban. A múlt napokban elutazott Fiuméba és 400 koronát vitt magával. Néhány forintja maradt még és azzal haza utazott, de nem ment a lakására, hanem a koresmába. Amikor ennek is a nyakára hágott és teljesen leitta magát, részegen hazafelé indult. Odahaza már aludt az egész család. Nemet hazaérkezve, fellármázta a családját és az asszonytól pénzt követelt. Az asszony heves szemrehányást tett neki. Nemet az asszony zsörtölődésére dühbe jött és megütötte. Majd amikor az asszony segítségért kiáltott és a gyerekek is bejöttek, revolvert rántott és lelövéselle fenyegette az egész családot. A család tagjai futva menekültek a dühöngő ember elől. Ez azonban utánuk rohant és lövésre emelte a fegyvert. Ebben a pillanatban rávetette magát az egyik fia és igyekezett a kezéből kicsarni a revolvert. Irózatos dulakodás keletkezett apa és fiu között, míg végre a revolver a fiu kezébe került. Most az apa újból rá akarta magát vetni a fiura, aki elsütötte a revolvert. A golyó szíven érte az öreg Nemetet, aki nyomban meghalt. A vizsgálóbíró intézkedésére letartóztatták Nemetnek egy a két fiát, mint a két leányát, mert az a gyanu, hogy az apagyilkosságban mindnyájan bűnrészesek.

Távirat. Puhafadeszkából való padlótokat csak az Eglasine padlófény mázzal fenyvezettek, mely három óra alatt tükörré varázsolja át a padlót. Az Eglasine nek speciális vegyi összetétele, hogy határtalan fénytartósságot kölcsönöz. Az Eglasine padlófény máz minden nagyobb festék- és fűszerkereskedésben kapható. Egyedüli gyáros: Eisenstädter Testvérek fény mázgyára Bécs, IV/1. Ügyeljen a vedjegyre, amely egy pánccal lovagot ábrázol és minden dobozon látható.

Művészet — Irodalom rovatunkban ismertetett könyvek, folyóiratok Schön Adolf könyvkereskedésében kaphatók.

Nevető akta. Magyarországon áprilistól júniusig halászlé tilalom alatt áll két igen izletes halfajta, a kecsge és a tok. Ha valaki mégis kecsgére éhezik, kénytelen külföldről hozatni. A napokban egyik szegedi kereskedő címére nagyobb mennyiségű dunai hal érkezett Orsováról. A rendőrség a halászati törvény értelmében rögtön a szállítmányra tette kezét s a halakat nem akarta kiadni a címzettnek. A kereskedő azonban becsatlolt egy hatósági bizonyítványt, amelyben az orsovai előjáróság azt igazolta, hogy a Szegedre küldött halakat a Dunánál abból a feléből halászták, amely Szerbiához tartozik. Erre a rendőrség kiadta a halakat.

A bajai sorsjegy-csalás. A bajai milliós perben Wágner Sándor könyvelőt 2 1/2 évre ítélték, mire Wágner a per újrafelvételét kérte, amit azonban a szegedi törvényszék elutasított. Wágner újabb felebbezését hétfőn tárgyalta a szegedi tábla, mely az újrafelvételi kérelmet elutasította. Wágnert most valószínűleg Illavára szállítják.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden május hó 8-án d. e. 9 órakor a szegedi alsó szivattyutelepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos-körút 61.) beküldendők.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminiszter a kunbajai kereskedők és iparosok köre és a bajai Széchenyi-szövetség alapszabályait jóváhagyta. A földmivvelésügyi miniszter jóváhagyta a bácskerteszi és szépligeti gazdakörök alapszabályait.

A köpenicki eset Kulán. A köpenicki kapitányhoz hasonló eset történt a napokban Kulán. Egy még ezideig ismeretlen szélhámos megjelent a kulai községi jegyző előtt azzal, hogy ő a szabadkai mértékitelesítő hivatal kiküldöttje és Kulán meg fogja vizsgálni a mérleget. A községi jegyző kidoboltatta, hogy ahol a mértékitelesítő megjelenik, fogadják szívesen. Az ál kiküldött felhasználta a kedvező alkalmat, élt mint egy kis király, megnépszerűsítette a nagyvendéglőst, a kereskedőktől pedig a részesüléseket elvitte azzal, hogy azok rosszak. Egyszerre csak szó nélkül eltűnt a mértékitelesítő ur Kuláról, de még aznap értesültek a kulaiak arról, hogy itt egy szélhámos volt dolguk, mert a tőlük elvitt sulyokat az egyik szomszédos községben eladta. Ez az eset úgy történhetett meg, hogy valami szélhámos kileste, amint Neumann Aladár, a szabadkai mértékitelesítő hivatal kiküldöttje kocsisának mondta, hogy a napokban Cservenkáról Kulára megy a mértékeket vizsgálni. A leleményes szélhámos felhasználta az elesett beszélgetést és pár napig jól élt. A csendőrség most nyomozza.

Izgága suhancok. Weisz Ármin bajai járásbírói irodatiszt a napokban az esti 10 órai vonattal érkezett meg Szegedről. A pályaudvarról gyalogosan indult be a városba. A szegedi uton levő nagykaszánya előtt vagy 6-8 suhanc utját állotta, megtámadták és megverték. A különben is gyenge szervezetű, beteges ember a kiállott izgalmtól súlyosan megbetegedett. Felgyógyulásához már az orvosok sem támasztanak reményt.

Letartóztatott nagykereskedő. Lusztig Ignác bajai nagykereskedőt hitelezési csalás és sikkasztásért a rendőrség letartóztatta és beszállította a szabadkai törvényszék fogházába.

Az amerikai férj. Posta Bertalan nyugalmazott bajai állomásfőnök bejárónője panaszt tett a csendőrségen Amerikából visszatért vadbázastársa ellen, hogy az száz koronát elsikkasztott tőle. A férj úgy adja elő a dolgot, hogy ő Amerikából hazaküldött pénzből, tehát jogos tulajdonából vette magához az említett összeget. A csendőrség a nyomozást megindította.

Művészet — Irodalom.

E héten jelent meg és már kapható Schön Adolf könyv- és zeneműkereskedésében Zomborban, a pénzügyi köröket érdeklő „A kamatos folyószámlák gyakorlati kézikönyve.” Irta Németh Lajos, a pesti magyar kereskedelmi bank főtisztviselője. Ára 10 kor. Különösen a tanügyi férfiakat érdekli dr. Dóczy Jenőnek most megjelent munkája a Fehetség és iskola. Ára 2 kor. Földmérés címen Petrovác Gyula irt igen célszerű utmutatást, megjelent az Építő Munkavezetők Könyvtárában. Ára 2 kor. 40 fil. A modern fényképezés címen kiváló gyakorlati kézikönyv jelent meg Leopold Kornél tollából, melyben a közeledő fényképezési szezon alkalmával nemcsak az amatőrök, hanem hivatalos fényképezők is hasznos újításokat

és utmutatást találnak. Ára 1 kor. 80 fil. Megjelent Nadányi Zoltánnak Ilonka című verses kötete. Ára 3 kor. Az önálló jegybank politikai és gazdasági hasznáról Polonyi Géza irt tanulmányt. A röpirat ára 1 kor.

Hörpöntő Bátya puskát lop egy alvó vadásztól, — hogy s miként azt megírja Sebők Zsigmond, a Dörmögő Dörmötör uti kalandjainak szerzője gyermekklapja, a Jó Pajtás legújabb, 24-iki számában. Ugyane számban van a lap főmunkatársának, Benedek Eleknek szép verse és érdekes székelföldi utazásának folytatása, Rákosi Viktor regénye, Lampérth Géza verse, Zsoldos László és Fehéregyházy Lehel elbeszélése, játék, tarka krónika, rejtvények, szerkesztői üzenetek. Ez a szám közli a rajzpályázat eredményét is, amely egyenesen meglepő. A „Jó Pajtás” előfizetési ára egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. Megrendelhető a kiadó Franklin Társulatnál (Budapest, Egyetem-utca 4. sz.), mely kívánatra ingyen küld mutatószámot.

A „Vasárnapi Ujság” április 24-iki száma rendkívüli bőségben adja a legutóbbi napok eseményeire vonatkozó képeket: Roosevelt magyarországi látogatásáról, gróf Tisza István soproni és körnendi szerepléséről, a római lateráni templomban felállított II. Szilveszter emlékről, a „Zrínyi” csatahajó vízrebocsátásáról, a külső váci uti alkoholmentes étteremről, Bahr Hermann A koncert című darabjának előadásáról stb. egész serege az érdekes képeknek van e számban. Szépirodalmi olvasmányok: Ady Andre és Babics Mihály verse, Szabonyi József novellája, Szemere György regénye, Rákosi Viktor regényes korrajza a párisi kommunáról. Egyéb közlemények: Alexander Bernát színházi cikke, gróf Csáky Albinné cikke, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 4 korona a „Világkrónika”-val együtt 4 korona 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes-Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fillér.

A kommunista kiáltvány. A társadalom történetének alig van fontosabb okmánya, mint az a kiáltvány, melyben Marx és Engels az 1847-ben tartott kommunista-kongresszus megbízásából kifejtették a kommunizmus, vagy amint ma nevezik, a szocializmus alapelveit. Ez elvek egy részét ma már maguk a szocializmus vezérei is elavultaknak vallják ugyan, de azért ismeretökre multhatatlan szüksége van mindenkinek, aki korunk e leghatalmasabb mozgalmáról alaposan akar tájékozódni. Azért jó szolgálatot tett irodalmunknak a Magyar Könyvtár, midőn a nagyjelentőségű dokumentumot lefordította és olcsó áron közzétette. A füzet elé bevezetésül igen értékes tanulmányt is irt a fordító, Ipolyi Tamás, aki tolmácsoló munkáját is igen lelkiismeretesen és avatottan végezte. A Kommunista Kiáltvány ára 30 fillér.

Uj fényképezési szakkönyv jelent meg „Modern fényképezés” cím alatt. A szerző Leopold Kornél, ki ezen könyv kiadásával oly praktikus kézikönyvet ad a magyar amatőr közönség kezébe, mely a modern igények s kívánalmak mindegyikét kielégíti. Írálya könnyű, folyékony, úgy hogy megértése senkinek sem okoz nehézséget. Felkarolja az újabb eljárások között az olajnyomást, ozobromnyomást, ozotípiát, melyek szép színhatásuk s könnyű elkészítési módjuk folytán már is óriási tért hódítottak. A szép és diszes kiállítású könyv ára K 1:80. Megrendelhető a szerzőnél. Leopold Kornél, Budapest, VII. Erzsébet-körút 41.

Védekezés a vörös katonaság ellen. Az önálló vámterület megvalósítása.

Megvalósíthatjuk az önálló vámterületet, ha hadat üzenünk a külföldi silány munkáknak és lakásunkat *Szpevák Béla* zombori asztalos által készített butoraival rendezzük be. S éppen ezen mélyreható oknál fogva indítva érzem magam, hogy felhívjam a nagy közönség figyelmét a *lakásberendezés* fontosságára.

Az a harc, melyet kiváló művészeink indítottak: ezen a téren háborut jelent a barok és a renaissance ellen.

Amíg a régi butorokban a faragványok és a kiálló lécezesek valóságos melegágyát képezték a porfészkekben meghuzódó bacillusok milliárdjainak, addig a bacillusok ellen való védekezés teljesen lehetetlen volt. A port szépen magunkba kellett szívunk és irtóztató pánik és félelem fogott el, ha a hátunkon éreztük a vörös katonaság egy-egy előőrsét: a *poloskát*.

E szégyenletes és szomorú állapot ellen csak úgy védekezhünk, ha megváltoztatjuk a stílisztikánkat és lakásunkat nem a cifra, hanem a célszerű, sima és művészi kidolgozott butorral rendezzük be. Ilyen butorok kaphatók: *Szpevák Béla* asztalos mesternél Kalap-utca 2 sz., valamint a zombori Árucarnokban.

∴ A magyar királyi államvasutak ∴ M E N E T R E N D J E. Érvényes 1910. évi május hó 1-étől.

Budapestről indulás: reggel 7:10 (gyors), 7:45, 12:50, d. u. 2:20, 3:20 (gyors), 6:25, 10:10 órakor.

Zomborból Szabadkára reggel 5:05, 8:09 (gyors), 11:30, 4:25 és este 8:59 órakor. Szabadkáról Zomborba reggel 5 órakor, 10:25, délután 1:45, 6:55 (gyors) és 7 órakor.

Zomborból Gombosra reggel 6:55, 12:07, délután 3:41, 8:11 (gyors).

Gombosról Zomborba reggel 7:19 (gyors), 10:22, délután 3:31 és 7:45.

Zomborból Óbecsére 3:10 reggel, 7:51 reggel és 4:35 délután.

Óbecséről Zomborba 3:44 reggel 9:10 reggel és 2:33 délután.

Zomborból Ujvidékre reggel 2:30 és 6:51 órakor és délután 3:46 órakor.

Ujvidékről Zomborba reggel 2:07 és 7:51 órakor és délután 1:55 órakor.

Zomborból Bajára reggel 6:45 órakor, délután 12:30 és 4:23 órakor.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7:22 órakor és délután 1:15 órakor.

Ujvidékről Tittelre reggel 6:54 és délután 5:25 órakor.

Tittelről Ujvidékre reggel 3:32 és délután 1:15 órakor.

Hegyes—Feketehegyről Palánkára reggel 7:10, délután 3:20 és 7:47 órakor.

Palánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel 3:00, 8:18 és délután 2:35 órakor.

Szabadkáról Óbecsére reggel 4:57, 11:43 és délután 1:38 órakor.

Óbecséről Szabadkára reggel 4:10, 7:26 és délután 1:10 órakor.

Szabadkáról Bajára reggel 4:33, 10:32, délután 1:57 és 7:05 órakor.

Bajáról Szabadkára reggel 5:51, 10:05, délután 3:28 és 7:18 órakor.

Óbecséről Ujvidékre reggel 4:20, 9:45 és délután 3:45 órakor.

Ujvidékről Óbecsére reggel 4:32, 9:15 és délután 4:53 órákor.
 Halasról Bácsalmásra reggel 3:46, délután 12:27 és 6:17 órákor.
 Bácsalmásról Halasra reggel 3:42, déli 12 és este 9:00 órákor.
 Bácsalmásról Regőcére reggel 6:16, délután 3:30 és 8:45 órákor.
 Regőcéről Bácsalmásra reggel 2:25, 9:40 és délután 6:45 órákor.
 Szabadkáról Ujvidékre reggel 5:20, 10:30 (gyors), délután 1:44, 5:35 és 6:48 (gyors) órákor.
 Ujvidékről Szabadkára reggel 4:23, 7:55 (gyors), 10:42, délután 4:29 (gyors) órákor.
 Szabadkáról Szegedre reggel 6:15 és 9:44 órákor, délután 1:50, 6:53, 8:35, 11:05 órákor.
 Szegedről Szabadkára reggel 3:05, 7:48 és 11:30, délután 3:12, 4:55, 6:34, 10:20 órákor.
 Szabadkáról Cserevenka—Ujgombosra 4:30 reggel, 3:10, 7:10 délután.
 Ujgombos—Cserevenkáról Szabadkára 3:05, 10:40 reggel, 4:00 délután.
 Szegedről Zentára 4:20 reggel, 1:34 délután.
 Zentáról Szegedre 6:30 reggel, 3:30 délután.
 Ujgombos—Bácsordas—Palánka 4:58, 8:56 reggel.
 Ujpalánka—Bácsordas—Ujgombos 5:00 reggel, 12:53, 5:33 délután.

HIRDETÉSEK.

A RADIOGENVIZ

(Radiumemanatio)

ivó- és fürdőkúra alakjában legjobban pótolja a **gasteini kúrát.**

A **Radiogenviz** használata javalva van: esuz, köszvény, zsábák (ischias), neurastheniánál, hűdéseknel, a tabelikusok lancináló fájdalmai ellen, valamint agkori gyengeségnél

! RADIOGENISZAP !

60-szor radioaktívabb a fangónál, kitűnő főlsvívő-szer izzadmányoknál; többször is használható, tehát olcsó.

Radiogenviz és Radiogeniszap kapható Zomborban:

NÉMET I.

városi gyógyszerárban, a nagy szerb templom mellett. 6-3

Prospektust és irodalmat ingyen küld a főraktár: **Alte k. k. Feld-apotheke, Wien, I., Stefanplatz 8.**

HUNGÁRIA-FÜRDŐ.

Bérlő: **Sárközi Béla.**

GÖZFÜRDŐ:

URAKNAK: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

HÖLGYEKNEK: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután 1/2 2 órától 6-ig.

Kitűnő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap, vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss viz.

:: :: friss viz. :: ::

52-38

A legregibb és a legnagyobb,

a legolcsóbb és a legjobb

NAGY BUTORELADÁS!

Rendkívüli nagy választék modern

háló-, ebédlő-, nappali és uriszoba berendezésekben.

Ugyszintén mindennemű más butorokban az egyszerűtől a legdivatig, szesebb kiállításig, mi csak lakberendezéshez szükséges. **

Remek szép **angol garnitúrák**, a legdivatosabb **divánok** és **ottománok**, nemkülönben minden más kárpitozott butorok meglepően **jutányos árak** és **kedvező fizetési** módzatok.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve,

kiváló tisztelettel

Adler Adolf

31-3-3

kárpitos mester és butorkereskedő.

6-6

Zombor, Kossuth Lajos-utca, a Takarékpénztár mellett.

butoráruház Zomborban.

Részletfizetésre is!!

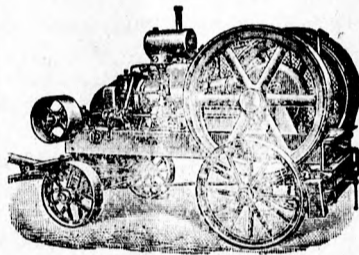

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Ügyzők kerestek!

Ügyzők kerestek!

EREDETI

CHRISTOPH!!

benzin szivógáz-motorok, lokomobilok és **NYERSOLAJ-MOTOROK**

ma az első helyen állanak.

A „CHRISTOPH” név garancia.

75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.

KÉRIEN ÁRJEGYZÉKET 20-10

DÉNES B., motorspecialista

Budapest, V., Lipót-körut 15.

Az OLLA több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak ajánlva.

„OLLA”
GUMMI különlegesség.
A tudomány mai állása szerint **bebizonyított** legjobb létező GUMMI óv szer

Az OLLA szakorvosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve van. Két évi jóllás. Ára tucatszént 1, 6, 8 és 10 korona.

Az „OLLA”-gummi kapható az ország minden gyógyszerárban és jobb drogériákban. Követelje azonban, hogy a szállítója önnek **csakis OLLA-t** adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű silány utánzatot mint „ép oly jót” feldicsérni. — Az elárusító helyek kimutatását, árjegyzékét és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az OLLA gummigyár Wien II/231., Praterstrasse No. 57. 100-20

Országszerte hire járja:

A „Keil-Lakk”-nak nincsen párja, Pompás fényben a padló,

„Keil-Lakk” amellet olcsó.

A ki egyszer ilyet használ,

Többet mast nem tőr a háznál.

Ajtó, mosdó, ablakpárkány

Oly fehér lesz mint a márvány,

Ha fehér „Keil-Lakk”-ot veszünk,

S vele mindent jól befestünk.

Konyhabútor, asztal, szék,

Itt van „Keil-Lakk” azurkék,

Kerti butort fessünk zöldre,

Gyermekeknek öröme.

„Keil-Lakk”-ból van minden szín,

Kék, piros, zöld-rozmarin.

Szóval: ház vagy nyárilak,

Mindig legyen ott „Keil-Lakk”!

8-7

Mindenkor kaphatók:

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

HÓDSÁG: Rausch Ede.

|| SZABADKA: Wachsmann Jenő és Tsa.

KULA: Rései Miksa.

|| TITEL: Nomenmacher Endre.

Eladó birtok.

Baranya megyében, **Velény** község határában **52 kataszteri hold birtokomat** szabad kézből eladom, két különálló melléképületekkel bíró beltelekkel együtt.

Levélbeli, ugyszintén személyes megkeresések eszközölhetők

NAGY ANTALNÁL

Velény, 8-4

U. p. Szabad-Szent Király (Baranya megye).

Rohitsi

Tempel -forrás. Szénasavdús, diatetikus, adító asztali ital. -- Előse-ítél az emésztést és anyag-erét.

Styria Legteljesebb gyógyforrás. -- Indikálva: idült gyomorauratnál, székrekedésnél, Bright-éa veséjében, lépdaganatnál, májbetegségeknél, anyag-cere betegségeknél, a légutak hurutos bántalmánál.

Donati a maga nemében a legzárda-gabb tartalmu gyógyforrás leg-erélyesebb hatással. Foképen indikálva: idült bélhurattal, obstipatióval, epekövel, elin zási hajlammal, eszuzal és cukor-betegséggel.

Legdusabb természetes magnézium-glaubersósforrások

756. sz. kig. 1910.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Szilberek község előljárosága két iskolai tanterem építési munkáinak biztosítására **folyó évi május hó 12-ik napjának d. e. 9 órájára** nyilvános írásbeli versenyárgyalást hirdet.

Zárt írásbeli ajánlatok „Ajánlat Szilberek község két iskolai tanterem építési munkálataira” felirattal, szabályszerűen ki-állítva a versenyárgyalás napját megelőző nap délután 4 óráig a községi előljároságnál benyújtandók.

1. Ajánlatot csakis kellő szakképzett-séggel, illetve hatósági engedéllyel bíró vál-lalkozók nyújthatnak be, képesítéssel nem bíró pályázók ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni s képesítését igazolni tartoznak.

2. A két iskolai tanterem felépítésére a költségvetés szerint 13540 korona 02 fillér van előirányozva, az építés a munkaátadás nappjától számított 4 hó alatt befejezendő.

Az egyes munkálatokra és az azokkal kapcsolatos szállításokra u. m.:

1. föld-, kőmives- és tetőfedő;
2. ács- és vas-;
3. bádogos-;
4. asztalos-, lakatos-, üveges-, mázoló- és kárpitos munkálatokra — külön-külön is lehet ajánlatokat tenni.

Ajánlattevő köteles ugyancsak az ajánlat beadására kitűzött határidőre az előirányzati összeg 5%-át bánatpénz fejében készpénzben vagy az előljároság által elfogadhatónak nyil-vánított értékpapirokban a községi pénztárnál előzetesen letenni.

A munka odaitélése felett a képviselő-testületi közgyűlés határoz az ajánlott árakra való tekintet nélkül.

A 83000/1907. B. M. szám alatt kiadott közszállítási szabályrendelet intézkedései köte-lezők és betartandók.

Szilberek, 1910. évi április hó 18-án.

2-2 **Községi előljároság.**

- Valódi brünni szövetek -

az 1910. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona.
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona.
elegendő teljes férfi-	1 szelvény 12 korona.
ruhához	1 szelvény 15 korona.
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 17 korona.
ára csak	1 szelvény 20 korona.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20-**K-ért** épügy felöltő-szöveteket, turista-lodent, selyemkangart gyári árákon küld a mindenütt ismert megbízható és szolid posztógyári raktár

Siegel-Imhof, Brünn 95.

:: Minták ingyen és bérmentve. ::

Nagy előnyre szolgál mindenkinek, ha szövet-szükségletét **directe a gyártás helyén, Siegel-Imhof** cégnél rendeli. Óriási forgalma miatt állandóan a **legnagyobb választék** a legújabb szövetekből. **SZABOTT, LEGOLCSÓBB ÁRAK!** Bármily kis megrendelés teljesen szigoruan 20-12 mintahú és figyelmes.

Kitüntetések:

- Arad
- Budapest I., II.
- Belgrad
- Lovrin
- Berlin
- Lugos
- Nagybecskerek
- Nagyvárad
- Pozsony
- Pécs
- Pancsova
- Szofia
- Szeged
- Szatmár
- Szabadka
- Temesvár
- Veszprém
- Wien
- Zenta

!! FAJTOJÁSOK !!

REITTER ÖSZKÁR főkapitánynál,

Nagybecskerekben kaphatók.

Elsőrendű Angliából hozott fajtisza telivér

Hőfőhár Orpington

Hőfőhár Wyondotte (amerikai kitünő téli tojók)

Sárga orpington

Kendermagos Plymouth Rokes; továbbá

Hőfőhár óriási pekingi kacsa

Rázásmentes biztos csomagolás, faládákban ingyenes!!

Allami nagy aranyérmek.

Legelső győzelmi díjak, — hazai és külföldi legelső és legnagyobb kintüntetések. Őszi szállításra fenti állatokon kívül nagytestű angol emdeni libák is előre megrendelhetők. Darabja 25 korona.

tojások
darabja
60 fillér!

A nagyközönség figyelmébe!

Van szerencsém Zombor város és környéke

... közönségét tisztelettel értesíteni, hogy ...

könyvkötészetemet

- dobozkészítésre -

berendeztem. Amidőn ezt a n. é. közönség szives tudomására adom, egyben értesitem, hogy e szak-mába vágó mindennemű **dobozkészítést** elvállalok.

Községek figyelmébe! Kataszteri birtokiv rendező dobozok állandóan raktáron.

Könyvkötő munkák a legrövidebb idő alatt jutányos árak mellett készítettnek.

Kérem a nagyérdemű közönség szives támogatását.

Tisztelettel

GROMILOVITS ANDRÁS,

50-14

könyvkötő.

ZOMBOR, Zrinyi-utca 1. szám.

Egy jó házból való fiu tanoncul felvétetik.

Zombor város üzleti : tájékoztatója. :

Alapított 1869.

WALIENT JÓZSEF

saját készítményű

cipeőraktára

Zombor, Zrínyi-utca 12.

Ajánlja mindennemű saját készítményű
cipőt.

Mérték szerinti megrendelések a legrövidebb időn belül pontosan és szolidan
eszközöltnék.

A Magyar Nyugdíjbiztosító Rt zombori képviselősege **Spitzer Márk és Fia.** Biztosít bárkinek — orvosi vizsgálat nélkül — agykori nyugdíjat, rokkantsági járadékot, özvegyi nyugdíjat és végkielégítést. Kereskedőket és iparosokat 1 korona heti befizetéssel biztosítunk. Felvilágosítást szívesen adunk.

Bogdán István hentesáru üzlete Zrínyi-utca. Ajánlja a n. é. közönségnek kitünően pácolt füstölt húst, sonkát, karajt, lapockát, ugyszintén frissen olvasztott zsírt, hájat, zsirnak való vastag szalonnát legolcsóbb ár és pontos kiszolgálás mellett.

Bognármester Szívós Dezső Zombor, Thököly (Apatini)-ut 20. Tili-féle ház. — Elvállal hintó, automobil és gazdasági munkákat. Szolid árak. Pontos kiszolgálás.

Butor-, üveg-, porcellán-, lámpa- és képek-keret raktár: Scherer M. Zombor, Kossuth Lajos-utca. Kárpított butorjavítás, képekretelés és üvegezés. E szakmába vágó bármimemű munkák vidéken is elvállaltatnak.

Berger R. szénkereskedő Zombor, Rókus-utca 21. — Belföldi és porosz köszén, továbbá kocsz és vágott fa kicsinyben blombirozott zsákokban jutányos árban házhoz szállítva. Kocsz és szén waggononként nálam megrendelhető.

Cukrász. A legjobb sütemények és legizletesebb torták, ugyszintén mindig friss és természetes izzel töltött bonbonok és a legizletesebben kiállított fagyaltok a legfantasztikusabb modellekben csakis **Nagy János** cukrásznál kapható. Széchényi-körút 11. sz.

Czeisel József gépműhelye Zombor. — Elvállal artézi kutak furását, vízvezetékek és fürdőberendezéseket, bármily vasszerkezetek és lakatos munkákat, gazdasági cikkek készítését. Az ipar legújabb vívmánya. Autogen hegesztési telep.

Ehrlich Nándor fia épület- és diszműbádogos (Rákóczi-ut). Fürdők, vízvezetékek és központi fűtők saját tervezésében készítetnek. Szakmába vágó összes munkákat szavatosság mellett elvállalom.

Fényképezési műterem. Mándits P. fényképezési műterme a nagy szerbtemplom mellett. Készít fényképeket a legolcsóbb árak mellett, ugymint: 6 drb kabinetkép 8 kor., 6 drb vizitkép 4 kor. és 6 drb legfinomabb levelező-lap 3 korona.

Gubitz György és Társa uri és női cipész Zombor, Kossuth Lajos-utca. Saját készítményű cipeőraktár. Mértékszerinti megrendelések gyorsan és szolidan eszközöltnék. Valódi amerikai cipők nagy raktára.

Házi iparilag előállított FEHÉRNEMŰEK a leggyorsabbtól a legdiszesebbig. — Délmagyarország legszebb áruháza Zomborban a „Menyasszonyhoz.“ — Nagy raktár divatkelmekben és vászonneműekben. — Cég-tulajdonos: **Spitzer Sándor.** Kossuth Lajos-utca.

Hirth János üveg-, porcellán- és lámpa-raktára (Kossuth Lajos-utca). Bőrönd elárúsítás. E szakmába vágó munkálatokat jótállás mellett elvállalom.

Hangszerkészítő. Raab Károly Zombor, Zrínyi- és Orgona-utca. Szabadka: Damjanits- és Bajza utca. Legnagyobb kikölcsönző intézet külön e célra tartott zongorák és pianinókban. Állandó raktár elsőrendű Stengl Testvérek, Koch és Korzelt, Lanberger és Glasz-féle zongorák és pianinókban. — Részletfizetésre is. — Javitások és hangolások szakszerűen végzettnék.

Ha épít, vagy házat javítja: homokot, meszet, beocsini elsőrendű portland és román cementet, cement-, keramit- és fayance-lapokat legolcsóbban beszerezheti **Göszl Pál** építő anyagkereskedőnél Zombor, Thököly-ut 18. Telefonszám 67. — Címre tessék ügyelni.

Iparosok találkozó helye Lutz Simon vendéglősnél Thököly-ut 24. Kitünő ételek! Valódi tiszta borok! Dreher-sörkimérés!

Kiárúsítás. Más vállalkozás miatt **Spitzer Vilmos** divatruháza teljes kiárúsítást rendez. Az összes raktáron levő gyapjuszövet, vászon, selyem, flanel, mcsóruk, szőnyeg tetelesen olcsó árak általános feltűnést keltenek.

Kisebb kőművesmunkákat, ugymint: átalakításokat, javításokat, fürdőkádakat, fayance- és keramit burkoikatokat, rabic és betonmunkákat legszolidabb árak mellett vállal **Szávits János** kőművesmester Zombor, Orgona-utca 38.

Különlegességi dohány és szivarok, a legjobb **szivarkahüvelyek,** mindenfaj szipkák, manilából készült gyékényszerű szivartárcák, Piatnik-féle játékkártyák, bélyegek és váltók kaphatók a zombori különlegességi dohánytőzsdében, **Gruda Pálnál.** — Postai megbízások legpontosabban.

Lauer Károly uri és női cipész Zombor, Zrínyi-utca 8. sz. — Készít a legkényesebb igényeknek megfelelő női, valamint férfi cipőket és diszcsizmákat. Pontos kiszolgálás. Méltányos árak.

Műorás és ékszerész: Keszler Dezső Zombor, Kossuth Lajos-utca, Frey-féle ház. Dus raktár mindennemű arany-, ezüst-, tula-, nikkell-, zseb-, fali- és ingaórákban, arany- és ezüstneműekben. Bámulatos olcsó árak. Valódi berndorfi- és china-ezüst árak.

Műbutorasztalos. Pfarr Pál Thököly-ut 20. Elvállal a legmodernebb rajz szerint fényezett, valamint matt butorok készítését. Lelkiismeretes munka. Szolid árak.

Mrákovits Gyula elsőrangú mű-selyem-kelmefestő és vegyészeti ruhatisztító Zombor. Gyűjtőüzlet: a nagy szerbtemplom közelében, Bajai-utca 11. Iparüzem-telep: Malom-utca 10. Mindennemű ruhák festése és tisztítása a legújabb rendszer szerint. — Feltűnő olcsó árak.

Nikkelezés. Mindennemű tárgyak újra nikkelezését, ezüstözését, aranyozását, valamint csillárok újra csiszolását a legjutányosabb árak mellett elvállal „**MERKUR**“ nikkelezési vállalat Telep-utca 5. 50—16

Olah János kovácsműhelye Zombor, Thököly-ut 20. — Elvállal 1 évi jótállás mellett hintók és kocsik vasalását, továbbá gazdasági cikkek készítését a legszolidabb árak mellett.

Ruhákat vegyileg tisztít és fest pontos és gyors kiszolgálás mellett **Husveth István** vegytisztító és festőgyár Zombor.

Schlieszer Testvérek divatruháza Zombor. Minden idényre legnagyobb választékban kapható divatkelme, divatselyem, fekete szövetek, angol és francia batistok, szőnyegek. Versenyez legelőkelőbb fővárosi cégekkel választék és árakban.

Steiner Lajos cim- és műfestő Zombor, Rókus-utca. Választási zászlókat a legjutányosabb árban szállít.

Sirkövek, továbbá mindennemű kőfaragó és márványmunkák szakszerű készítését vállal **ifj. Stempel Samu** kőfaragó Zombor, Rákóczi-ut 41. sz. — Nagy raktár kész síremlékek és butor-márványlapokban. Márványfűrészelés és csiszolás.

Szuppek Gyula Zombor, üvegudvar. — **Üveg, porcellán, lámpa, tükör és táblavég** gyári raktár. — E szakmában legnagyobb és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Stebler Antal műorás, ékszerész és vésnök Zombor, fűtca. Nagy raktár mindennemű arany-, ezüst- és briliáns ékszernek, valamint alpaca- és china-ezüst dísz tárgyakban. Meglepő olcsó árak. Javitások azonnal eszközöltnék. Zalogházi becsüs. MÁV. óras.

Szpevák Béla műbutorkészítő Zombor, Kalap-utca 2. Készít kizárólag finom butorokat a legjutányosabb árak mellett.

Schön Adolf könyv-, zenemű-, papirkereskedés és könyvkötészete Zombor, Kossuth Lajos-utca. Alapítva 1852-ben.

Schneider János nyerges és kárpitos Zombor, Bezdáni-utca 7. — Elvállal e szakmába vágó mindennemű munkákat. — **Billiárdok** áthuzása jutányos árak mellett eszközöltnék.

Teltsch Gáspár optikus, kötszerek és bőrröndgyára (Kossuth Lajos-utca). Villanyos berendezések, csillárok és villanykellékek olcsó beszerzési forrása.

Több új ház Zomborban a város legforgalmasabb utcáin eladó. A házak adó- és tehermentesek. — Bővebb értesítést ad **dr. Mátits Márton.**

Tartalékos tiszték legelőkelőbb szereltetnek fel **Knip János** elismert legszolidabb egyenruházati üzletében Zombor, Bajai-utca 4. szám.

Tilger Mihály Zombor, Könyök-utca 15. sz. Ajánlja saját készítményű **sodronyfonat,** valamint **fonott lőszort** és mindennemű kész **sodronyszövetet** és **szitaárut.** Vidéki megrendelések azonnal eszközöltnék.

Ugry István kályhás és agyagarugyáros Bezdáni-ut 39. sz. Mintaraktár Erzsébet-tér 4. (Szemes-ház.) Ajánlja saját gyártmányu I-a Chamotte kályhát, tüzhelyeit stb. árut. Javitások, átrakások jótállás mellett pontosan eszközöltnék.

Virágkoszorúk és csokrok, virágkosarak stb. a legmodernebbül és legolcsóbban készít **Gooser Antal** Rákóczi-ut 42. szám. — Telefonszám 129. — Diszoklevéllel kitüntette.

Zombori Iparosok Árucarnoka. Bácska legnagyobb butorraktára. — Elsőrendű kárpitosműhely. — Eladások részletfizetésre is.